

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2011-5-5 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 12-02/73-19
Karar Tarihi : 19.01.2012

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Dr. Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR, Prof. Dr. Metin TOPRAK

B. RAPORTÖRLER : Ayşe Özlem UZUN

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : - Abdülkadir GÖZALAN
Garaj Yolu Santral Cad. Eski Müze
Bolvadin / Afyon

D. HAKKINDA İNCELEME

20 **YAPILAN** : - Özen Film T.A.Ş.
İstiklal Cad. Odakule İş Merkezi No: 142 Kat: 3
Beyoğlu / İstanbul

E. DOSYA KONUSU: Bolvadin Belediye Sineması'nın Özen Film'den film talebi üzerine kendilerinden istenen garanti bedeli ve yüksek teminat sebebiyle haksız rekabete ve ayrımcılığa maruz bırakıldıkları iddiası.

30 **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Başvuruda özetle; Bolvadin Belediye Sineması olarak faaliyet göstermekte olan sinemanın 3 ay önce devralındığı, kendilerinden önceki işletmeci ile Özen Film arasında bazı problemlerin olduğu, devir işleminden sonra Özen Film'den "Allahın Sadık Kulu Barla" filminin talep edildiği ancak film için garanti bedeli ve (.....) TL gibi yüksek bir teminat istendiği, garanti bedeli ödenen filme diğer sinemalardan ayrıca teminat istenmediği, istenilen garanti bedelini ödemeyi taahhüt etmelerine rağmen teminatta ısrar edilmesi sebebiyle filmin oynatılmadığı, civardaki tüm sinemalara teminatsız olarak verilen film için kendilerinden teminat istenilmesi sebebiyle mağdur durumda oldukları ifade edilmiştir.

40 **G. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu kayıtlarına 5.12.2011 tarih ve 8245 sayı ile intikal eden başvuru üzerine hazırlanan 08.12.2011 tarih ve 2011-5-5/İİ-11-345.AÖU sayılı İlk İnceleme Raporu Rekabet Kurulunun 14.12.2011 tarihli toplantısında görüşülerek, 4054 sayılı Kanun'un 41 nci maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının tespiti amacıyla önaraştırma açılmasına karar verilmiştir. İlgili karar uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 11.01.2012 tarih ve 2011-5-5/ÖA-12-345.AÖU sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda, Özen Film T.A.Ş. hakkında, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. İlgili Pazar

Şikayet konusu uygulama, Özen Film'in sinema filmi dağıtım faaliyetlerine ilişkin olup, ilgili ürün pazarı Rekabet Kurulunun 17.06.2010 tarih ve 10-44/765-248 sayılı, 07.10.2010 tarih

ve 10-63/1318-495 sayılı kararları doğrultusunda, "filmlerin sinemalarda gösterimi amacıyla dağıtım pazarı" olarak tespit edilmiştir.

50 İlgili coğrafi pazar ise, Özen Film'in sinema filmi dağıtım faaliyetlerini Türkiye çapında yer alan sinema salonları ile yürütmesi sebebiyle "Türkiye" olarak belirlenmiştir.

1.2. Değerlendirme

60 Başvuru konusu şikâyet, Özen Film'in "Allah'ın Sadık Kulu Barla" filmi için Bolvadin Belediye Sineması'ndan garanti bedelinin yanı sıra (.....) TL gibi yüksek bir teminat istemesine karşın bölgedeki diğer sinema salonlarından bu teminatı talep etmemesine ve Bolvadin Belediye Sineması'na karşı ayrımcı davranışlarda bulunmasına ilişkindir. Bilindiği gibi, 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinde hakim durumdaki bir teşebbüs tarafından "eşit durumdaki alıcılara aynı ve eşit hak, yükümlülük ve edimler için farklı şartlar ileri sürerek, doğrudan veya dolaylı olarak ayrımcılık yapılması" yasaklanmaktadır.

70 Bahse konu filmin sinema salonlarına dağıtım, Özen Film'in tek başına yaptığı bir faaliyettir. Bu faaliyetin, teşebbüsler arası bir anlaşma ve/veya eylem niteliğinde olmaması sebebiyle, ilgili şikâyetin rekabet hukukunda bir ihlal teşkil edebilmesi için Kanun'un 6. maddesinin ihlal edilmiş olması gereklidir. Bu bakımdan, öncelikle Özen Film'in ilgili pazarda hakim durumda olup olmadığının saptanması gerekmiştir. Özen Film ile ilgili pazardaki rakipleri UIP, Fida ve Chantier'den elde edilen bilgi ve belgeler çerçevesinde hesaplanan pazar paylarından, filmlerin sinemalarda gösterimi amacıyla dağıtım pazarında UIP'nin lider konumda olduğu anlaşılmıştır. Bu sebeple Özen Film'in ilgili pazarda hakim konumda olduğunu söylemek ve Kanun'un 6. maddesi anlamında bir ihlalden bahsetmek mümkün gözükmemiştir. Bununla birlikte, dosya konusuna benzer içerikte olan şikâyetlerin sıkça geliyor olması dikkate alınarak Özen Film'den konuya ilişkin açıklamaları talep edilmiştir. Özen Film'in bu konudaki açıklamaları aşağıdaki gibidir:

80 "Afyon ilinde 2 işletmeciye ait sinema salonları vardır. Birisi Zeyland AVM'deki Zeyland Sineması, diğeri Cinemovie sinemalarıdır. Bu işletmelere, ülke çapındaki bir çok sinema ile olduğu gibi, filmin sinemada afişe edilen bilet fiyatları üzerinden elde ettiği toplam bilet satış hasılatı rakamından KDV, THK ve rüsumu düşüldükten sonra geriye kalan hasılatın taraflarca %50, %50 oranında paylaşımına dayanan pürsantaj (hasılat paylaşımı) usulüyle film veriyoruz. Güven mekanizmasının zedelenmemesi ve zamanında bilgi alış verişi yapılması için, filmin kaç salonda ve kaç seans gösterileceğine, kendi hür iradesi ile belirleyip uygulayacağı bilet fiyatının ne olacağına, promosyon olup olmayacağına, hasılat ve seyirci sayısının eksiksiz, doğru ve zamanında beyan edilmesine, ödemelerin gecikmeden haftalık olarak yapılmasına yönelik sıkı kriterler koyuyoruz. Ancak Bolvadin Belediye Sineması işletmecisi olan İsmail Akkaya'nın daha önce işletmeciliğini yaptığı Turhal Klas Sinemasında filmlerimizi hasılat paylaşımı şeklinde gösterdiği, 2008 yılı içinde Recep İvedik adlı filmimizin gösterimi sırasında seyirci sayılarını eksik beyan ederek hasılatını gizlemek suretiyle gelir kaybımıza sebep olduğu sayım ve denetim firması tarafından tespit edilmiş ve söz konusu sinemaya eksik bildirim sebebiyle fark faturası kesilerek güven zedelenmesinden ötürü hasılat paylaşımı şeklindeki çalışmaya son verilmiştir. Şu an bize verdiği evraklara göre, Aydın Söke Dicle Sineması, Afyon Dinar İyaş Sineması, Afyon Bolvadin Belediye Sineması'nı işleten ve çok farklı e-mail adreslerinden yazışma yapan söz konusu işletmeciye ilişkin tereddütümüzün bir başka sebebi de sinemaların ticari kayıtlarının Dürdü Kılıçaslan ve Dilek Akkaya gibi farklı şahıslar üzerine olduğunu bildirmesine rağmen, gösterim anlaşmalarının bu şahıslar tarafından değil de kendi tarafından imzalanarak tarafımıza faks ile gönderilmesi, imza yetkilileri tarafından imzalanmış bir tane dahi orijinal gösterim anlaşması ve imza sirkülerini tarafımıza vermemiş olmasıdır. Buna rağmen söz konusu işletmeciye film tekliflerinde bulunmaya, görüşmeler yapmaya ve mutabık kalabildiğimiz müşterek noktalarda film vermeye devam ettik. 2011 yılıbaşında gösterime çıktığımız Kurtlar Vadisi Filistin adlı filmlerimizi Söke Dicle ve Afyon Bolvadin Belediye Sinemalarına alacağına dair anlaşma yapıp filmlerden kopya bastırmasına karşın imza yetkilileri tarafından imzalanmış orijinal anlaşmayı ve taahhüt ettiği filmci payını kendisine tanınan süre içinde ödemeyerek edimlerini yerine getirmemiş, hazırlattığı kopyaları gösterime almayarak depomuzda

100 *kalmasına neden olmuştur. İlgili kişi Allah'ın Sadık Kulu adlı filmle Bolvadin Belediye ve Dinar İyaş sinemalarına talepte bulunduğunda, gösterim anlaşması imzalanması, (.....)-TL banka teminat mektubu verilmesi ve en az (.....)-TL minimum filmci payı taahhüt edilmesi koşulu ile filmi verebileceğimiz kendisine bildirilmiştir. Çalışma sürecinden edindiğimiz tecrübelerle dayanarak ticari risk gördüğümüz sinema işletmelerinden gösterim anlaşması koşullarının sağlanabilmesi amacıyla banka teminat mektubu ve film bazında ticari beklentiye göre minimum filmci payını peşin olarak talep etmemiz kaçınılmazdır. Çünkü yapımcı firmalara karşı tahsilat sorumluluğunun tamamen şirketimizde olduğu, risk taşıyan sinemacılar tarafından yapılmayan veya çok gecikme ile yapılan ödemelerin tahsilat yükümlülüğünü kesilen fatura miktarları üzerinden yapımcı firmalardan aldığımız %(.....) ila %(.....) arasında değişen komisyon oranları ile karşılamamız mümkün olmamaktadır."*

110 Yukarıda yer verilen açıklamalar, Özen Film'in uygulamasının haklı ticari ve ekonomik gerekçeleri olabileceği kanısını uyandırmıştır. Daha da önemlisi, Özen Film'in ilgili pazarda hakim durumda olmaması sebebiyle Kanun'un 6. maddesi anlamında ayrımcı bir uygulamadan bahsedebilmek mümkün değildir. Bu değerlendirmeler çerçevesinde, başvuru konusu iddialarla ilgili 4054 sayılı Kanun kapsamında yapılacak bir işlem bulunmadığı düşüncesi hasıl olmuştur.

J. SONUÇ

120 Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, dosya konusu iddiaya yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.